

„Humanoidok” a Professzori Klubban

Szubjektív beszámoló a Robot-illetlan, cobotok és gép-családtagok című tudományos klubestről.

Az est előadói: **Korondi Péter, Hunyadi László, Kenesei István, Kornai András és Miklósi Ádám.**

Az est házigazdája, a beszélgetés moderátora: **Gózon Ákos**

Gózon Ákos az estről: A robotok hétköznapjaink részévé váltak. Az iparban már nem egyszerűen kiszolgálják az embert, hanem munkatársainkká váltak, képesek okosan együttműködni (ezt jelzi új elnevezésük: cobot, avagy kooperatív robot). Sőt, eljutottak arra a technikai szintre, amikor kiléphetnek az ipari "karantén" környezetből, s kimerészkedhetnek az emberek mindennapi életébe. Erre az új típusú együttélésre mind a robotokat, mind a társadalmat fel kell készíteni. Ha egy önálló döntésre képes robot megjelenik a család életében, akkor a robotnak alkalmazkodnia kell a család szokásaihoz, családtaggá kell válnia. A robotok közeljövője már nem tisztán mérnöki kérdés - esztétikus külsejük a formatervezőknek, viselkedésük az etológusoknak és a szociológusoknak, beszédértésük a nyelvészeknek, összehangolt döntéseken alapuló hálózatos működésük a mérnököknek és fizikusoknak ad bőven feladatokat. Ezekkel az izgalmas kérdésekkel most kell foglalkozni, mielőtt elárasztanak a közeljövönket a problémás viselkedésű neveletlen robotok! Ezt tesszük mi is mérnök, matematikus, etológus és nyelvész vendégeinkkel.

A Professzori Klub programjában eddig meghatározó volt a humán tudományokat reprezentáló előadások aránya. Többször felmerült annak igénye, hogy a műszaki tudományok képviselői is mutassanak valamit szakterületük eredményeiből.

Legutóbbi estünk programja e kívánalomnak próbált eleget tenni. A szervezők persze óvatosak voltak, amikor egy olyan team-et állítottak össze, amelyben a mérnöki jelenlétet matematikus, etológus és nyelvész vendégek erősítették. A téma multidiszciplináris jellegéből ez természetes módon adódott is.

A robotok jelene és jövője olyan téma, amely valamilyen módon mindenkit megérint (lásd. ipari-, mezőgazdasági-, szórakoztató-, szolgáltató-, hadtechnikai robotok). Ez meg is látszott az előadásokat követő kérdés-felelet párbeszéd „viharos” jellegében. De ne rohanjunk ennyire előre.

A téma felvezetését, bemutatását magára vállaló Korondi professzor előadása - az időkorlát miatt - túlságosan tömörre sikeredett. A robotok területén kevésbé járatosok számára jó lett volna egy rövid szemléltetés a robotok alkalmazási

lehetőségeiről, területéről. Érthető, hogy a kutató team tagjai számára a jelenlegi dilemmák, a fejlődés irányát meghatározó problémák az érdekesek. Ezt szeretnék volna bemutatni - megvitatni. A mesterséges intelligencia területe a legizgalmasabb, a legvitatottabb kutatási irány. Lehet-e, szabad- emberi tulajdonságokkal, képességekkel felruházott robotokat fejleszteni? A pulpituson helyet foglaló különféle tudományterületet képviselő tudósok megnyilvánulásából arra lehet következtetni, hogy a jelenlegi cél, nem ez, hanem az ember „igaz barátja” a kutya tulajdonságaival-képességeivel bíró robotok kifejlesztése lehet (erről érdekes, humoros szemléltetést is láthattunk).

A hallgatóságból feltett kérdések is ezt a dilemmát erősítették, amikor a meglévő megoldások mellett a hadtechnikában alkalmazott, ismert vagy kevésbé ismert robotok jelentőségéről érdeklődtek. Az egymással vitatkozó, egymás véleményét kiegészítő, továbbvivő kutatók részben megválaszolták a kérdéseket, de továbbra sincs egyértelmű, egyirányú válasz a robotok jövőjére vonatkozóan.

Az előadók érdekes, izgalmas mondanója a hallgatóságot folyamatos kérdésekre ösztönözte. Ennek következtében – ismereteim - szerint először fordult elő, hogy a szervezők kénytelenek voltak, nem lezárni csak felfüggeszteni az információcserét, amely a program befejezését jelentő, szokásosan gazdag büfé keretei között folytatód(hat)ott.

Jóri J. István